

Nr 97.

Av herr **Jonsson** i Gumboda, om skrivelse till Kungl. Maj:t
angående revision av resereglementet.

Då under närmast stundande tider statskassan torde komma att betungas av mer än vanliga utgifter iföljd, varav ständigt nya skatteobjekt måste uppsökas, framträder osökt den tanken, om ej besparingar på något sätt kunna iakttagas i de nu utgående utgifterna, vilka besparingar säkerligen skulle vara behöfliga och kunna användas för andra statsändamål.

Med tanken fäst på detta har jag funnit, att enligt kungl. resereglementet av den 13 december 1907 »till efter rättelse vid beräkning av resekostnads- och traktamentsersättning för extra förrättningar» en hel del besparingar skulle kunna göras. I detta resereglementet bestämmes för de tre första klasserna att vid resa med ångfartyg den resande har rättighet debitera avgift för två hyttplatser och jämväl vid resa med skjuts rättighet att debitera skjutslega för två hästar. Denna sistnämnda rättighet tillkommer även resande tillhörande fjärde klassen.

Huru en resande på ångfartyg samtidigt kan behöva använda sig av två hyttplatser, har jag svårt att fatta. Mera tänkbart är att en resande kan använda två hästar vid resa med skjuts. I de trakter av landet, såsom mellersta och södra Sverige, där vanligen tvenne hästar användas för allt slags körning, får man finna sig i saken. Dessa landsdelar äro ju i övrigt så rikt försedda med järnvägsförbindelser att resa med skjuts sällan och jämförelsevis på endast korta sträckor torde förekomma.

Annorlunda ter sig förhållandena i Norrland med dess ringa järnvägsförbindelser i förhållande till de stora avstånden. Där är för övrigt bruket att åka efter två hästar under sommaren ytterst sällsynt samt så gott som omöjligt under vintern, enär den djupa snön på vägarna lägger hinder därför. Där spelar denna bestämmelse »skjuts för två hästar» en stor roll i fråga om utgifterna och skall jag här nedan anföra några exempel, som visa vartill bestämmelserna i fråga kan leda.

År 1910 utsände hushållningssällskapet i Västerbottens län en nämnd, bestående av två personer, för att utdela ett statens penningpris å 1,020 kronor till premiering av det mindre jordbruket inom nämnda län och jämväl förmedla odlingslån till cirka samma belopp. Denna nämnds resekostnader uppgingo till något över 2,000 kronor, enär ledamöterna i nämnden hade rättighet resa efter »gällande resereglemente».

I tidningen »Norra Västerbotten» stod under förlidne sommar följande uppgift införd: »När staten betalar . . .» »För att verkställa avsyning å ett arbete, som dragit en kostnad av cirka 2,000 kronor i Vistån inom norra delen av Arvidsjaur hade förordnats: 1:o) en kapten i väg- och vattenbyggnadskåren från Luleå; 2:o) en överjägmästare från Skellefteå; 3:o) revirförvaltaren; 4:o) en godeman från övre delen av Råneå socken och 5:o) kronojägaren inom bevakningsdistriktet.

Kostnaden för synen drog en 7 à 800 kronor, och således ett belopp, som icke mycket understiger halva arbetskostnaden.

Fallet är typiskt för hur det misshushållas med statens pengar här i landet i vissa avseenden.»

Jag förbigår de kända kostnader denna bestämmelse »skjutslega för två hästar» åstadkommer för den enskilde vid lantmåteriförrättningar, syner och dylikt för att i stället påpeka de orimliga resekostnader, som utgå för nämnder där 3, 4 à 6 personer resa för samma ändamål. Gällande skjutsstadga bestämmer, att två personer äga rätt åka efter en häst och således fins det möjlighet för medlemmar av dessa nämnder att resa mycket billigt. Således hava t. ex. fyra personer möjlighet resa tillsammans efter två hästar, under det staten blir debiterad för åtta, förutom åkdonspengar 75 öre à 1 krona pr mil samt 1 krona ersättning för var gång avflyttning av medföljande saker förekommer. I årets statsverksproposition — sjätte huvudtiteln — förekommer å sidan 109—110 ett anslag på 185,000 kronor. Från detta anslag torde bland annat enligt min mening varje år utbetalas ersättning för ett stort antal skjutshästar, som icke äro använda för de debiterade resorna. Utgifterna från detta anslag höjas årligen avsevärt, från 1908 till och med 1912 med mer än 50,000 kronor. Jag håller för troligt att, om endast verkliga resekostnader utbetalades, detta anslag knappt behövde höjas med de 40,000 kronor, som Kungl. Maj:t nu begär av Riksdagen. Många fall, förutom dem jag påpekat, förefinnas, där ett nedbringande av statens utgifter till avsevärda belopp kunde åstadkommas genom den ändring i kungl. resereglementet, som här åsyftas. Jag inser mycket väl, att detta kommer att möta största motstånd, därför att dessa extra inkomster givit anledning till

att de, som komma i åtnjutande av desamma, höjt sina levnadsvanor där-
efter. Jag kan dock ej underlåta framhålla, att när staten kräver skatt
av den fattige arbetaren, då han behöver bröd för sitt oundgängliga lev-
nadsbehov, när den kräver skatt av den driftige, men obemedlade affärs-
och industrimannen, då han behöver låna pengar till sin rörelse, synes
det icke fullt rättvist, att samma stat skall till bättre avlönade ämbets-
och tjänstemän vid extra förrättningar, som beröra deras tjänsteåliggande,
förutom ett högt dagtraktamente betala reseersättning utöver den verkliga,
och således bereda dessa bättre lottade i samhället en extra inkomst ut-
över deras i många fall redan förut betydliga löneförmåner.

Av denna anledning vågar jag föreslå,

att Riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t
anhålla om revision av gällande resereglemente.

Stockholm den 24 januari 1914.

Olof Jonsson.

I motionens syfte instämma:

G. F. Lundgren.

Harald Hallén.
